

DỰA VÀO NHÂN DÂN ĐỂ XÂY DỰNG ĐẢNG VỀ CHÍNH TRỊ TRONG BỐI CẢNH MỚI^(*)

NGUYỄN THỊ THẢO^(**)

Ngày nhận bài: 05/10/2025 Ngày thẩm định: 10/10/2025 Ngày duyệt đăng: 24/11/2025

Tóm tắt: Xây dựng Đảng về chính trị bảo đảm cho đường lối chính trị đúng đắn và được tổ chức thực hiện trong thực tiễn là yếu tố quyết định đến vị thế, vai trò cầm quyền của Đảng và trọng trách lãnh đạo đất nước phát triển phồn vinh, hạnh phúc. Để xây dựng Đảng về chính trị, ngoài vai trò, trách nhiệm của các tổ chức đảng, đảng viên, cần phát huy vai trò của nhân dân, dựa vào nhân dân. Hiện nay, dựa vào nhân dân để xây dựng Đảng nói chung, xây dựng Đảng về chính trị nói riêng cần xuất phát từ những vấn đề lý luận, thực tiễn và thực hiện đồng bộ các giải pháp cụ thể, phù hợp với bối cảnh mới.

Từ khóa: chính trị; dựa vào nhân dân; xây dựng Đảng

1 Trong toàn bộ hoạt động của mình, Đảng Cộng sản Việt Nam không có lợi ích nào khác ngoài lợi ích của giai cấp công nhân, nhân dân lao động và dân tộc Việt Nam. “Mọi chủ trương, chính sách của Đảng từ Trung ương đến địa phương phải bảo đảm lợi ích chính đáng của nhân dân, lấy hạnh phúc, ấm no của nhân dân làm mục tiêu phấn đấu”⁽¹⁾. “Dựa vào nhân dân để xây dựng Đảng”⁽²⁾ là nội dung cốt lõi của nguyên tắc Đảng gắn bó mật thiết với nhân dân, là bài học xuyên suốt trong toàn bộ hoạt động của Đảng. Trong bối cảnh mới hiện nay, toàn cầu hóa, chuyển đổi số, ... mang đến nhiều thời cơ nhưng cũng đặt ra thách thức, tác động đến

công tác xây dựng Đảng. Vì vậy, dựa vào nhân dân là yêu cầu cấp thiết để xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh, phòng, chống suy thoái trong cán bộ, đảng viên, củng cố niềm tin của nhân dân, tăng cường sức mạnh chính trị của Đảng. Bài viết tập trung làm rõ một số vấn đề lý luận và thực tiễn dựa vào nhân dân để xây dựng Đảng về chính trị, từ đó đề xuất các giải pháp phát huy vai trò của nhân dân trong xây dựng Đảng về chính trị đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong bối cảnh mới.

2. Dựa vào nhân dân để xây dựng Đảng không chỉ là nguyên tắc tổ chức và hoạt động, mà còn là điều kiện bảo đảm cho Đảng giữ vững bản chất khoa học và cách mạng. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã căn dặn: “Đảng viên thì phải dựa vào nhân dân mà xây dựng Đảng”⁽³⁾. Trong bài phát biểu khai mạc Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng, ngày 26/01/2021, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng chỉ rõ: “phát huy tính tích cực chính trị - xã hội, quyền và trách nhiệm của nhân dân tham gia xây dựng, chỉnh đốn Đảng”⁽⁴⁾.

^(*) Bài viết trong khuôn khổ thực hiện Đề tài khoa học cấp Bộ “Phát huy vai trò của nhân dân trong xây dựng, chỉnh đốn Đảng qua thực tiễn một số tỉnh, thành phố vùng Đông Nam Bộ hiện nay”, Mã số: B.25-06 do TS. Nguyễn Thị Thảo làm chủ nhiệm

^(**) TS, Học viện Chính trị khu vực II, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

Xây dựng Đảng về chính trị là xây dựng và tổ chức thực hiện đường lối chính trị trên nền tảng chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, phù hợp với quy luật khách quan và đáp ứng yêu cầu từ thực tiễn, bảo đảm nâng cao vị thế, uy tín để Đảng, giữ vững vai trò là lực lượng duy nhất lãnh đạo Nhà nước và xã hội. Xây dựng Đảng về chính trị có ý nghĩa quyết định đến các nội dung xây dựng Đảng về tư tưởng, đạo đức, tổ chức và cán bộ. Nội dung xây dựng Đảng về chính trị tập trung vào việc xây dựng và tổ chức thực hiện đường lối chính trị, từng bước hiện thực hóa mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội. Dựa vào nhân dân để xây dựng Đảng về chính trị là vấn đề mang tính nguyên tắc và là phương thức quan trọng bảo đảm đường lối của Đảng gắn với cuộc sống, phản ánh trung thực lợi ích, nguyện vọng chính đáng của nhân dân, thể hiện bản chất, bản lĩnh chính trị của Đảng. Dựa vào nhân dân để xây dựng Đảng về chính trị được thể hiện qua *một số nội dung cơ bản* sau:

Thứ nhất, dựa vào nhân dân để xây dựng đường lối chính trị

V.I.Lênin đã khẳng định: “Chỉ trông vào bàn tay những người cộng sản để xây dựng xã hội cộng sản, đó là một tư tưởng hết sức ngây thơ. Những người cộng sản chỉ là một giọt nước trong đại dương, một giọt nước trong đại dương nhân dân”⁽⁵⁾. Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng nhiều lần khẳng định vai trò của nhân dân: “Trong bầu trời không có gì quý bằng nhân dân”⁽⁶⁾, “nếu không có nhân dân giúp sức, thì Đảng không làm được gì hết”⁽⁷⁾. Sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội, chủ nghĩa cộng sản khó khăn, phức tạp, đòi hỏi sự chung sức, đồng lòng của toàn Đảng và phát huy trí tuệ của nhân dân. Việc xác định đúng đắn đường lối chính trị vừa là nghệ thuật, vừa là khoa học trong hoạt động lãnh đạo của Đảng, phải dựa trên cơ sở lý luận và thực tiễn. Dựa vào nhân dân để xây dựng đường lối chính trị thể hiện ở việc tôn trọng, lắng nghe ý kiến, nắm bắt tâm tư, nguyện

vọng của nhân dân, thấu hiểu thực tiễn đời sống của nhân dân để xây dựng, bổ sung, hoàn thiện đường lối, chủ trương của Đảng. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã căn dặn: “Cần phải khuyến khích, thu góp, bổ sung và phổ biến rộng rãi những sáng kiến hay, những kinh nghiệm tốt của quần chúng”⁽⁸⁾. Vì vậy, dựa vào nhân dân để xây dựng đường lối chính trị chính là đưa thực tiễn cuộc sống của nhân dân vào chủ trương, đường lối của Đảng, phản ánh nhu cầu, nguyện vọng, lợi ích chính đáng của nhân dân. Đảng Cộng sản Việt Nam luôn xác định: “mọi chủ trương, chính sách phải thực sự xuất phát từ cuộc sống, nguyện vọng, quyền và lợi ích chính đáng của nhân dân, lấy hạnh phúc, ấm no của nhân dân làm mục tiêu phấn đấu”⁽⁹⁾.

Thứ hai, dựa vào nhân dân để tổ chức thực hiện đường lối chính trị

Nhân dân không chỉ là đối tượng lãnh đạo của Đảng, mà còn là lực lượng trực tiếp tổ chức thực hiện đường lối chính trị, đồng thời là đối tượng thụ hưởng những thành quả kinh tế, văn hóa, xã hội, ... Tổ chức thực hiện đường lối chính trị là khâu quyết định hiệu quả lãnh đạo và sức mạnh của Đảng. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã khẳng định “Chính sách đúng là nguồn gốc của thắng lợi... Khi đã có chính sách đúng, thì sự thành công hoặc thất bại của chính sách đó là do nơi cách tổ chức công việc, nơi lựa chọn cán bộ, và do nơi kiểm tra”⁽¹⁰⁾. Trong điều kiện Đảng Cộng sản Việt Nam duy nhất cầm quyền, đường lối của Đảng được thể chế hóa thành chính sách, pháp luật của Nhà nước để triển khai thực hiện trong toàn xã hội. Vì vậy, dựa vào nhân dân để tổ chức thực hiện đường lối chính trị là yêu cầu khách quan bảo đảm cho đường lối của Đảng đi vào cuộc sống. Nhân dân là trung tâm trong toàn bộ quá trình thực hiện đường lối chính trị, với các hoạt động cụ thể như: tự giác chấp hành các quy định của pháp luật; chủ động, tích cực tham gia các phong trào thi đua yêu nước, các chương trình phát triển kinh tế - xã hội; góp ý, phản biện cho các

chủ trương, chính sách; giám sát, kiểm soát việc thực thi quyền lực của các tổ chức và cá nhân trong Đảng và hệ thống chính trị. Nhân dân giám sát việc tổ chức thực hiện đường lối chính trị của Đảng thông qua các tổ chức đại diện của nhân dân. Đại hội lần thứ XIII của Đảng yêu cầu “tổ chức có hiệu quả, thực chất việc nhân dân tham gia giám sát, đánh giá hiệu quả hoạt động của các tổ chức trong hệ thống chính trị; phẩm chất, năng lực của đội ngũ cán bộ, đảng viên”⁽¹¹⁾. Vì vậy, dựa vào nhân dân để tổ chức thực hiện đường lối chính trị của Đảng đòi hỏi các cấp ủy, chính quyền, cán bộ, đảng viên phát huy vai trò của nhân dân, chăm lo lợi ích vật chất và tinh thần cho nhân dân, “tuyên truyền, giải thích, cổ động, giáo dục, tổ chức nhân dân, dựa vào nhân dân để thực hiện nguyện vọng chính đáng của nhân dân”⁽¹²⁾.

Như vậy, dựa vào nhân dân để xây dựng và tổ chức thực hiện đường lối chính trị của Đảng chính là phát huy cao nhất nguồn lực của nhân dân, tăng cường niềm tin, tạo sự đồng thuận, phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc, đặc biệt là tính tích cực, chủ động, sáng tạo của nhân dân góp phần thực hiện thắng lợi nhiệm vụ chính trị như Chủ tịch Hồ Chí Minh đã khẳng định “*Dựa vào nhân dân thì việc gì, dù khó đến đâu cũng có thể làm được*”⁽¹³⁾.

3. Thực tiễn hơn 95 năm Đảng lãnh đạo cách mạng, thắng lợi của Đảng đều bắt nguồn từ việc phát huy vai trò của nhân dân. Khẳng định nhân dân là gốc, là chủ và làm chủ, Đảng đã dựa vào nhân dân để xây dựng Đảng với nhiều hình thức khác nhau. Kết quả dựa vào nhân dân để xây dựng Đảng về chính trị thể hiện ở: Đảng đã mở rộng dân chủ, tổ chức lấy ý kiến rộng rãi của nhân dân đối với các quyết sách chính trị, qua đó không chỉ phát huy nguồn lực trí tuệ trong nhân dân, mà còn tạo sự đồng thuận trong tổ chức thực hiện đường lối chính trị. Đặc biệt, để chuẩn bị cho việc tổ chức thành công Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng, Đảng đã dựa vào nhân dân để xây dựng đường lối chính trị, tổ chức lấy ý kiến của nhân dân đối với các nội dung

lớn, như định hướng phát triển đất nước, chiến lược phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng Đảng và hệ thống chính trị... Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương đã ban hành Hướng dẫn số 18-HD/BTGDVTW-BCĐ ngày 03/7/2025 “về tổ chức lấy ý kiến, tổng hợp ý kiến đóng góp của cán bộ, đảng viên và nhân dân đối với dự thảo các văn kiện trình Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng”. Các cấp ủy, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội nghiêm túc, khẩn trương triển khai lấy ý kiến của nhân dân. Các hình thức lấy ý kiến của nhân dân đa dạng: trực tiếp tại các hội nghị, hội thảo, tọa đàm trong các cơ quan, tổ chức của hệ thống chính trị; trực tuyến thông qua nền tảng số VNeID và trên các cơ quan báo chí, truyền thông. Qua đó, phát huy nguồn lực trí tuệ của nhân dân trong tham gia góp ý cho đường lối chính trị. Tính đến ngày 06/11/2025, có hơn 2,5 triệu ý kiến góp ý đối với các dự thảo Văn kiện trình Đại hội XIV của Đảng⁽¹⁴⁾. Trên cơ sở đó, Đảng tổ chức hội nghị giải trình, tiếp thu ý kiến của nhân dân, thể hiện sự tôn trọng nhân dân, đồng thời, khẳng định vai trò, trách nhiệm của nhân dân trong quyết định những vấn đề quan trọng của đất nước. Những ý kiến của nhân dân phản ánh mong muốn, nguyện vọng trên các lĩnh vực kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội, là cơ sở để Đảng phân tích, chọn lọc, bổ sung, hoàn thiện nội dung đường lối chính trị.

Bên cạnh đó, Đảng luôn dựa vào nhân dân để tổ chức thực hiện đường lối chính trị, phục vụ nhân dân, chăm lo lợi ích hợp pháp và chính đáng của nhân dân. Nhân dân là lực lượng trực tiếp triển khai, giám sát và đánh giá hiệu quả đường lối chính trị của Đảng, pháp luật của Nhà nước. Kết quả dựa vào nhân dân trong thực hiện đường lối chính trị thể hiện ở sự chủ động, tích cực phát triển kinh tế. Nhờ đó, kinh tế phát triển theo hướng bền vững, tăng trưởng giai đoạn 2021 - 2025 đạt bình quân khoảng 6,3%/năm, thuộc nhóm nước tăng trưởng cao của khu vực và thế giới⁽¹⁵⁾. Đặc biệt, nhân dân đồng thuận trong

tổ chức thực hiện việc sắp xếp, tinh gọn bộ máy của hệ thống chính trị. Đến nay, hệ thống tổ chức các cơ quan của Đảng, Nhà nước, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội, quân đội, công an từ Trung ương đến địa phương,... đều được sắp xếp tinh gọn, thực hiện chính quyền địa phương hai cấp bảo đảm phục vụ nhân dân tốt hơn.

Tuy nhiên, việc dựa vào nhân dân để xây dựng Đảng về chính trị chưa có chiều sâu. Một số cấp ủy, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội chưa kịp thời nắm bắt tâm tư, nguyện vọng của nhân dân, chưa chăm lo đầy đủ đời sống vật chất và tinh thần cho nhân dân. Dự thảo Báo cáo chính trị trình Đại hội XIV của Đảng đã thẳng thắn chỉ rõ: “Công tác tổ chức thực hiện các nghị quyết của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước có nhiều đổi mới, cách làm hay, song vẫn chưa bắt kịp với yêu cầu phát triển đột phá của đất nước”⁽¹⁶⁾. Thực tiễn đó đòi hỏi tiếp tục phát huy vai trò của nhân dân, dựa vào nhân dân để xây dựng Đảng.

4. Dựa vào nhân dân để xây dựng Đảng là quan điểm nhất quán được nhấn mạnh trong Văn kiện Đại hội lần thứ XIII của Đảng và tiếp tục được khẳng định trong dự thảo các Văn kiện trình Đại hội XIV: “Đổi mới công tác dân vận, thắt chặt hơn nữa mối quan hệ mật thiết giữa Đảng với nhân dân, dựa vào nhân dân để xây dựng Đảng và hệ thống chính trị. Tiếp tục đổi mới nội dung, phương thức tuyên truyền, vận động nhân dân. Phát huy vai trò, sự tham gia của nhân dân trong xây dựng, tổ chức thực hiện các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước”⁽¹⁷⁾. Trong bối cảnh mới, thế giới đang trải qua những thay đổi mang tính thời đại, những thuận lợi, khó khăn thách thức đan xen. Ở trong nước, Đảng phải xây dựng và thực hiện các quyết sách chiến lược mang tính cách mạng⁽¹⁸⁾. Điều này đòi hỏi Đảng phải “là đạo đức, là văn minh”. Vì vậy, dựa vào nhân dân để xây dựng Đảng nói chung, xây dựng Đảng về chính trị nói riêng, cần thực hiện tốt các giải pháp sau:

Một là, xây dựng và hoàn thiện quy định về phát huy vai trò của nhân dân, dựa vào nhân dân để xây dựng Đảng nói chung, xây dựng Đảng về chính trị nói riêng. Điều lệ Đảng Cộng sản Việt Nam xác định: Đảng Cộng sản Việt Nam là đảng cầm quyền, tôn trọng và phát huy quyền làm chủ của nhân dân; chịu sự giám sát của nhân dân; dựa vào nhân dân để xây dựng Đảng; đoàn kết và lãnh đạo nhân dân tiến hành sự nghiệp cách mạng⁽¹⁹⁾. Mặc dù có nhiều văn bản quy định về phát huy vai trò của nhân dân trong xây dựng, chỉnh đốn Đảng, tuy nhiên chưa có văn bản nào cụ thể hóa các nội dung, quy trình nhân dân tham gia xây dựng Đảng. Dự thảo Báo cáo chính trị trình Đại hội lần thứ XIV của Đảng yêu cầu: “Xây dựng, hoàn thiện cơ chế, chính sách để thực hiện có hiệu quả quyền làm chủ của nhân dân, thực hiện pháp luật về dân chủ ở cơ sở và phương châm “Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng”. Phát huy vai trò của nhân dân tham gia xây dựng Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh toàn diện”⁽²⁰⁾. Đây là cơ sở chính trị quan trọng để Đảng lãnh đạo Nhà nước thể chế hóa quyền và trách nhiệm của nhân dân trong xây dựng Đảng. Theo đó, cần xây dựng và ban hành quy định, quy trình cụ thể về phát huy vai trò của nhân dân trong xây dựng Đảng về chính trị bảo đảm tính thống nhất, toàn diện với các yêu cầu sau:

(1) Xác định rõ nội dung quyền và trách nhiệm của nhân dân trong xây dựng Đảng nói chung, xây dựng Đảng về chính trị nói riêng. Nhân dân có quyền được thông tin về chủ trương, đường lối của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước, đặc biệt là những vấn đề liên quan trực tiếp đến đời sống của nhân dân; quyền tham gia góp ý các dự thảo văn kiện, nghị quyết, chủ trương lớn của Đảng; quyền phản biện xã hội thông qua Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội nhằm góp phần hoàn thiện đường lối, chính sách; quyền giám sát hoạt động của các tổ chức đảng và đảng viên, nhất là đội

ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý ở các cấp, đề xuất giải pháp sửa đổi, bổ sung chính sách phù hợp thực tiễn và quyền đánh giá hoạt động lãnh đạo, quản lý của các tổ chức đảng và chính quyền. Bên cạnh quyền, nhân dân còn có trách nhiệm phản ánh đầy đủ, trung thực thực tiễn đời sống của nhân dân; tổ chức thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng.

(2) Quy định các nội dung nhân dân tham gia xây dựng đường lối chính trị, bao gồm: các định hướng chiến lược phát triển đất nước về kinh tế - xã hội, quốc phòng, an ninh, đối ngoại, xây dựng Đảng và hệ thống chính trị. Những ý kiến phản ánh thực tiễn đời sống, nhu cầu chính đáng của nhân dân giúp Đảng bổ sung cơ sở thực tiễn cho việc hoạch định đường lối.

(3) Quy định các hình thức nhân dân tham gia xây dựng Đảng. Tổ chức các hội nghị lấy ý kiến nhân dân đối với dự thảo văn kiện, nghị quyết, các chủ trương lớn của Đảng; đối thoại giữa người đứng đầu cấp ủy, chính quyền với nhân dân; tiếp xúc cử tri. Nhân dân gián tiếp xây dựng Đảng thông qua các tổ chức đại diện của nhân dân. Thông qua khảo sát dư luận xã hội, hòm thư góp ý, tiếp nhận phản ánh kiến nghị của nhân dân, công trực tuyến, ứng dụng số. Việc quy định đầy đủ và đa dạng các hình thức nhân dân tham gia xây dựng Đảng về chính trị là yếu tố quan trọng nhằm mở rộng dân chủ, phát huy trí tuệ và sức mạnh của nhân dân; bảo đảm đường lối chính trị của Đảng thực sự xuất phát từ cuộc sống, phản ánh đúng nhu cầu và lợi ích chính đáng của nhân dân.

(4) Quy định trách nhiệm của các tổ chức, cá nhân trong phát huy vai trò của nhân dân tham gia xây dựng Đảng. Cấp ủy các cấp có trách nhiệm tổ chức, hướng dẫn, tạo điều kiện để nhân dân tham gia góp ý xây dựng đường lối, chủ trương của Đảng; chủ động tiếp nhận, tổng hợp, phân tích và giải trình ý kiến của nhân dân. Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội có trách nhiệm phát huy vai trò đại diện,

tập hợp ý kiến của các tầng lớp nhân dân; tổ chức phân biện xã hội đối với những quyết sách lớn của Đảng và Nhà nước; giám sát việc giải quyết kiến nghị của nhân dân; đồng thời tuyên truyền, vận động nhân dân tham gia thực hiện đường lối chính trị.

Cán bộ, đảng viên cần lắng nghe nhân dân, tôn trọng nhân dân, kịp thời xử lý những phản ánh của nhân dân về công tác lãnh đạo, quản lý, gương mẫu trong tổ chức thực hiện đường lối chính trị của Đảng; chủ động tuyên truyền, vận động nhân dân hiểu và đồng thuận với các chủ trương của Đảng; kiên quyết đấu tranh với những hành vi gây phiền hà, làm giảm niềm tin của nhân dân đối với Đảng.

Hai là, đa dạng hóa, hiện đại hóa các hình thức dựa vào nhân dân để xây dựng Đảng về chính trị. Để nhân dân thực sự trở thành chủ thể tham gia xây dựng Đảng về chính trị, cần tiếp tục đổi mới và đa dạng hóa các hình thức phát huy vai trò của nhân dân theo hướng thực chất, hiệu quả và phù hợp với xu hướng chuyển đổi số. Đảng phải xây dựng các cơ chế, phương thức phù hợp để nhân dân tích cực, chủ động xây dựng Đảng. Cần thực hiện cơ chế góp ý trực tiếp bảo đảm nhân dân được tham gia thảo luận, góp ý, phân biện đối với chủ trương lớn của Đảng, nhất là những vấn đề về phát triển kinh tế - xã hội, tổ chức, cán bộ. Đổi mới nội dung, phương thức tổ chức các hội nghị tiếp xúc cử tri, đối thoại giữa người đứng đầu cấp ủy, chính quyền và nhân dân một cách thực chất, có trách nhiệm giải trình rõ ràng.

Phát huy hiệu quả các hình thức góp ý gián tiếp thông qua thiết chế dân chủ ở cơ sở. Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội phải bảo đảm các thiết chế này thực sự là cầu nối giữa Đảng với nhân dân. Cần “phát huy vai trò, trách nhiệm của các cơ quan dân cử, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội; thực sự dựa vào nhân dân để xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh”⁽²¹⁾. Tăng cường thực hiện quy chế dân

chủ ở cơ sở, tạo điều kiện để nhân dân tham gia quản lý nhà nước, giám sát các hoạt động của Đảng và chính quyền. Đa dạng hóa các hình thức dựa vào nhân dân để xây dựng Đảng, tạo lập cơ chế để nhân dân đóng góp trí tuệ, nguồn lực vào việc xây dựng đường lối và tổ chức thực hiện đường lối của Đảng. Trong bối cảnh chuyển đổi số mạnh mẽ, cần thiết lập các nền tảng số an toàn, công khai, minh bạch và dễ sử dụng để nhân dân phản ánh, góp ý, đánh giá việc thực hiện đường lối chính trị, đồng thời theo dõi tiến độ giải quyết các ý kiến của nhân dân.

Ba là, bảo đảm các điều kiện dựa vào nhân dân để xây dựng Đảng về chính trị. Bảo đảm đồng bộ các điều kiện dựa vào nhân dân để xây dựng Đảng về chính trị tạo nền tảng cho việc phát huy đầy đủ quyền và trách nhiệm của nhân dân, trách nhiệm của các cấp ủy, tổ chức đảng: (1) Cấp ủy, tổ chức đảng, cán bộ, đảng viên phải nhận thức đầy đủ về quyền và trách nhiệm của nhân dân, tôn trọng nhân dân, thật sự gần dân, hiểu dân, học dân, tin dân, có trách nhiệm với dân. (2) Công khai, minh bạch những nội dung liên quan đến đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân, quyền, trách nhiệm của nhân dân thông qua tuyên truyền, phổ biến các quy chế, quy định của Đảng và Nhà nước đến nhân dân. (3) Xây dựng đồng thuận xã hội, tạo môi trường để nhân dân tích cực, chủ động xây dựng Đảng. Đảng phải nắm chắc tình hình tư tưởng trong nhân dân, chủ động giải quyết những vấn đề bức xúc của nhân dân, bảo đảm chủ trương, chính sách sát thực tiễn và đáp ứng nhu cầu, lợi ích chính đáng của nhân dân. (4) Đội ngũ cán bộ, đảng viên phải thật sự tiên phong, gương mẫu về phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống. Cần tăng cường kiểm tra, giám sát, kỷ luật đảng, xử lý nghiêm những trường hợp cán bộ, đảng viên suy thoái. Bảo đảm các điều kiện này tạo nền tảng vững chắc để phát huy vai trò của nhân dân trong xây dựng Đảng về chính trị, củng cố, phát huy sức mạnh và uy tín của Đảng.

Tóm lại, xây dựng Đảng về chính trị là một lĩnh vực quan trọng trong công tác xây dựng Đảng. Dựa vào nhân dân để xây dựng Đảng về chính trị nhằm phát huy cao nhất nguồn lực sức mạnh của nhân dân, đồng thời nâng cao uy tín, năng lực lãnh đạo, cầm quyền của Đảng trong giai đoạn mới. Vì vậy, các cấp ủy, tổ chức đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức chính trị - xã hội, cán bộ, đảng viên và nhân dân cần nhận thức và thực hiện đầy đủ quyền và trách nhiệm trong xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh; xứng đáng “là người lãnh đạo, là người đầy tớ thật trung thành của nhân dân”⁽²²⁾□

(1), (9) và (11) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2021, t.I, tr.96-97, 28, 192

(2) và (19) *Điều lệ Đảng Cộng sản Việt Nam*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2021, tr.5

(3) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011, t.8, tr.281

(4) Nguyễn Phú Trọng, *Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật Hà Nội, 2022, tr.62

(5) V.I.Lênin, *Toàn tập*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2005, t.45, tr.117

(6) và (13) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, Sđd, t.10, tr.453 và 47

(7) và (10) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, Sđd, t.5, tr.278 và 636

(8) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, Sđd, t.13, tr.91

(12) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, Sđd, t.6, tr.432

(14) *Hơn 2,5 triệu ý kiến góp ý vào dự thảo các văn kiện trình Đại hội XIV của Đảng*, <https://nhandan.vn>, ngày 07/11/2025

(15), (16), (17), (18) và (20) Dự thảo Báo cáo chính trị của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII trình Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng

(21) *Văn kiện Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2021, tr.105

(22) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, Sđd, t.15, tr.622